

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу слухачі магістратури продовжують формувати професійну компетентність, а саме вдосконалюють навички спілкування з представниками інших комунікативних культур, необхідні для успішної діяльності на посаді перекладача.

У межах тем змістових модулів «Основні особливості сучасних макрокультур та субкультур», «Міжкультурні особливості мовної поведінки в дискурсах різних типів» слухачі магістратури працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, формують знання з міжкультурної комунікації; ознайомлюються із закономірностями міжкультурного конфлікту та способами запобігання йому; розширюють філологічну ерудованість, комунікативну компетентність; аналізують комунікативні культури й будують комунікативну поведінку відповідно до міжкультурної специфіки дискурсу, виступають із доповідями й презентаціями, моделюють різні формати професійного спілкування з представників різних комунікативних культур за ситуаціями.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредитів (90 годин):

- для денної форми навчання – 48 годин аудиторної роботи, 42 години самостійної роботи;
- для заочної форми навчання – 24 години аудиторної роботи, 66 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – надати знання щодо специфіки міжкультурної комунікації в сучасному світі, формування практичних навичок аналізу та моделювання мовної поведінки в умовах міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

- вербальні та невербальні чинники міжкультурної комунікації;
- специфіку міжкультурної комунікації в діяльності перекладача;
- особливості основних макрокультур сучасного світу;
- особливості основних субкультур;
- специфіку мовної поведінки в умовах міжкультурного конфлікту;
- конфліктогенні вербальні та паравербальні чинники міжкультурного конфлікту;
- мовні засоби запобігання міжкультурному конфлікту;
- сутність поняття мовної особистості.

Уміти:

- адекватно будувати мовну поведінку в умовах міжкультурної комунікації;
- аналізувати ситуації міжкультурної комунікації, оцінюючи коректність поведінки учасників;
- використовувати мовні засоби запобігання міжкультурному конфлікту;
- використовувати мовні засоби деескалації міжкультурного конфлікту;
- виявляти тип мовної особистості.

Володіти:

- навичками аналізу комунікативних культур;
- навичками оцінки коректності поведінки в умовах міжкультурної комунікації.

Мати уявлення (бути ознайомленим):

- з актуальними проблемами міжкультурної комунікації в сучасному соціальному контексті.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Загальний переклад» (див. Табл. 1).

Усі практичні завдання пов'язані з темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

Програмою передбачено такі проєкти для формування професійної компетентності:

- Виступи слухачів магістратури з доповідями (за темами занять).
- Моделювання різних форматів професійного спілкування з представників різних комунікативних культур за ситуаціями.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань слухачів магістратури здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які слухач магістратури набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення слухачами магістратури

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК	здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; здатність до самостійного оволодіння новими методами дослідження, володіння українською та іноземними мовами як засобом ділового спілкування; здатність проявляти ініціативу, нести відповідальність за власне рішення; здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання й уміння; здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, оцінювати накопичений досвід, аналізувати свої можливості; здатність орієнтуватися в соціальних процесах, використовувати знання і методи суспільно-значущих наук при вирішенні професійних завдань; здатність до толерантної поведінки з урахуванням етнокультурних відмінностей, до роботи в колективі, попередженні та розв'язання конфліктних	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації в межах проєктів	Поточне, виконання вправ, проєктів

	ситуацій в процесі професійної діяльності; здатність проявляти психологічну стійкість у складних умовах, застосовувати методи емоційної і когнітивної регуляції для оптимізації психічного стану, здатність застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень з метою вивчення особистості та колективу, здатність до критики та самокритики, вміння працювати в команді співпрацювати з експертами в інших предметних областях; сприймати різноманітність та між культурні відмінності; працювати в міжнародному контексті		
ПК-1	Наукова компетентність – демонстрація знань сучасної наукової парадигми в галузі філології і перекладознавства і динаміки її розвитку, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження	Частково, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань у межах тем змістових модулів «Основні особливості сучасних макрокультур та субкультур», «Міжкультурні особливості мовної поведінки в дискурсах різних типів»	Поточне, виконання вправ, проєктів, підсумкове (залік)
ПК-2	Комунікативна компетентність – володіння комунікативними стратегіями й тактиками, риторичними, стилістичними та мовними нормами й прийомами, прийнятими в різних галузях комунікації, вміння адекватно використовувати їх при розв’язанні професійних завдань, здатність здійснювати мовленнєву діяльність через реалізацію комунікативної, мовленнєвої поведінки на основі фонологічних, лексико-граматичних, соціологічних і країнознавчих знань та навичок відповідно до різноманітних завдань і ситуацій спілкування	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації в межах проєктів	Поточне, виконання вправ, проєктів, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

ПК-3	Лінгвістична компетентність – це здатність вибудовувати граматично правильні форми і синтаксичні структури, а також розуміти змістові відрізки мови та використовувати їх в тому значенні, в якому вони використовуються носіями мови	Повністю. Співвідноситься з метою й завданнями курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ПК-4	Соціолінгвістична компетентність – це здатність здійснювати вибір мовних форм, використовувати і перетворювати їх відповідно до контексту	Повністю. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ПК-5	Соціальна компетентність – готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість у собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатність впоратися із ситуацією, що склалася	Повністю. Співвідноситься з метою й завданнями курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ПК-6	Перекладацька компетентність – здатність перекладати на фаховому рівні. Перекладацька компетенція включає шість компонентів (комунікативний, зокрема, предметний і лексичний, професійно-технічний, текстоутворюючий, прагматичний, стратегічний та морально-етичний)	Опосередковано, під час навчання, яке спрямоване на підготовку перекладача	Поточне, виконання вправ, проєктів

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням у межах модулів. Оцінюються всі види навчальної діяльності слухача магістратури (аудиторна робота та самостійна робота) за національною 4-бальною шкалою – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу БЗМ 1 напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу слухача магістратури як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом двох семестрів шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал може становити 50.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання (модульний контроль) здійснюється у формі виконання слухачем магістратури модульних контрольних робіт.

Модульна контрольна робота є складником підсумкового оцінювання засвоєння слухачем магістратури навчального матеріалу БЗМ 1. Модульні контрольні роботи оцінюються в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за модульний контроль у такий спосіб:

«відмінно» («5»)	– 9 – 10 балів;
«добре» («4»)	– 6 – 8 балів;
«задовільно» («3»)	– 3 – 5 балів;
«незадовільно» («2»)	– 0 – 2 бали;
Неявка на модульну контрольну роботу	– 0 балів.

Рейтинговий бал за модульний контроль є середнім арифметичним за всі модульні контрольні роботи й максимально може становити 10 балів.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Міжкультурна комунікація» є залік. Максимальний заліковий рейтинговий бал становить 40, мінімальний – 25.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну складається із суми підсумкового рейтингового бала та залікового рейтингового бала.

Залік виставляється за сукупністю таких форм оцінювання:

- поточні оцінки за роботу на заняттях;
- оцінки за ЗМ 1 та ЗМ 2;
- оцінка за результатами підсумкового контролю за блоком змістових модулів загалом.

Підсумковий контроль за блоком змістових модулів із дисципліни «Міжкультурна комунікація» складається із двох частин. Частина 1 – захист реферату. Частина 2 – усне рецензування рефератів.

Частина 1 і частина 2 оцінюються в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2») у такий спосіб:

1. Критерії оцінювання частини 1 (захист реферату):

«відмінно» («5»)	– 30 балів – повна і змістовна доповідь з наведенням власних прикладів;
«добре» («4»)	– 24 бали – досить повна доповідь із незначними помилками;
«задовільно» («3»)	– 19 балів – неповна доповідь із деякими суттєвими помилками;
«незадовільно» («2»)	– 10 балів – зовсім неповна доповідь, велика кількість суттєвих помилок.

2. Критерії оцінювання частини 2 (усне рецензування рефератів):

«відмінно» («5»)	– 10 балів – повна і змістовна рецензія з наведенням власних прикладів;
«добре» («4»)	– 8 балів – досить повна рецензія з незначними помилками;
«задовільно» («3»)	– 6 балів – неповна рецензія з деякими суттєвими помилками;
«незадовільно» («2»)	– 3 бали – зовсім неповна рецензія, велика кількість суттєвих помилок.

Таким чином, відповідь слухача магістратури на заліку трансформується в заліковий рейтинговий бал у такий спосіб:

«відмінно» («5»)	– 40 балів;
«добре» («4»)	– 33 бали;
«задовільно» («3»)	– 25 балів;
«незадовільно» («2»)	– 13 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну (сума підсумкового рейтингового бала та залікового рейтингового бала) виставляється за шкалою оцінювання.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, доброзичливим, комфортним, творчим, відкритим до конструктивної критики, спрямованим на самовдосконалення особистості.
- Курс передбачає як індивідуальну роботу, так і роботу в команді.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в зазначений термін.
- Якщо слухач магістратури відсутній на занятті з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над проєктом не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими, оригінальними.